

Nelsons verrassend in Wenen

...Nadat Gustavo Dudamel in 2017 tegenviel, verrast een nieuwe jonge dirigent in het Weense Nieuwjaarsconcert met een geslaagd resultaat.

...Andris Nelsons toont zich waardig opvolger van Mariss Jansons.

► **WENEN**
Muziek van Beethoven was tot dusver nog nooit in het Weense Nieuwjaarsconcert te horen. Maar voor de huidige orkestvoorzitter Daniel Froschauer was het onvermijdelijk dit jaar werk van Beethoven te programmeren, omdat in 2020 de 250e geboortedag van Beethoven zal worden herdacht. De keuze had nauwelijks gelukkiger kunnen uitvallen. Enerzijds bleven de Wiener Philharmoniker zogezegd in stijl door een selectie uit de 'Contredansen WoO 14' te spelen. Anderzijds betreft de zevende dans in deze reeks niets anders dan een eerdere versie van wat later het thema in de finale van de beroemde 'Eroica-symfonie' zou worden.

Aan de reacties onder het publiek tijdens de *Voraufführung* op 30 december was merkbaar dat menig een de melodie herkende. Daarnaast was het slimme marketing: ter markering van het Beethoven-jaar hebben de Wiener Philharmoniker een nieuwe Beethoven-symfonieënset opgenomen – en wel onder leiding van de dirigent die dit jaar het nieuwjaarsconcert mocht leiden: Andris Nelsons. Daarmee stond er opnieuw een jonge dirigent (41) voor de Wiener Philharmoniker op nieuwjaarsdag, net als in 2017 toen de eer aan Gustavo Dudamel te beurt viel. Aangezien dat concert niet zo gelukkig uitviel, was er reden niet al te hooggespannen verwachtingen te hebben. Daar stond tegenover dat Nelsons ooit protegé was van de onlangs overleden dirigent Mariss Jansons, die in 2006, 2012 en 2016 twee 's werelds beste Strauss-dirigent te zijn.

Jansons-waardig

Tijdens de persconferentie in Hotel Imperial op 27 december hield Nelsons zich op de vlakte. Toen hem gevraagd werd welke van de dirigenten van het nieuwjaarsconcert de diepste indruk op hem had gemaakt, ontweek Nelsons de vraag grotendeels door te antwoorden geen keuze te willen maken. De aansluitende repetitie wekte

De Letse dirigent Andris Nelsons leidde een verrassend goed nieuwjaarsconcert in Wenen.

de indruk dat Nelsons niet veel muzikale fantasie naar het nieuwjaarspodium had meegebracht, maar een paar dagen later stond er ineens een verrassend goed resultaat. Meteen al in Ziehrers ouverture 'Der Landstreicher', die op uitdrukkelijk verzoek van Nelsons op het programma was gezet, werd de stemming uitstekend getroffen. En hoeveel creativiteit hij te bieden had, bleek kort daarna in de *Blumenfest-polka*, waarvan hij een totaal andere interpretatie bood dan Lorin Maazel in 1996. Maakte Maazel er indertijd een dartele uitsmijter van, Nelsons veranderde het in een verijnd miniatuur door het tempo veel langzamer te nemen en de lyriek te

benadrukken. Het resultaat was een Jansons-waardige interpretatie. Na afloop van het concert verklaarde orkestvoorzitter Froschauer dat Nelsons onwaarschijnlijk snel artistiek in iets kan groeien.

nieuwe Radetzky-Marsch

De uitgesproken fans van Josef Strauss – jazeker, die zijn er – zullen wellicht wat teleurgesteld zijn geweest dat er in het jaar waarin de 150e sterfdag van hun favoriete lid van de Strauss-familie wordt herdacht, niet wat meer aandacht voor zijn muziek was. Anderzijds stemt het aantal nieuwjaarsconcert-premières van de hand van Josef – de wals 'Liebesgrüsse', de 'Liech-

ensteinmarsch' en de 'Polka Cupido' – tot tevredenheid, temeer daar er nog nooit een mars van Josef in het nieuwjaarsconcert te horen was. De inleiding en de openingswals van 'Dynamiden' – een van de meest weergalozе momenten uit het hele Strauss-repertoire – kregen een bijzonder intense vertolking. Oud-concertmeester Joseph Hellmesberger jr. was dit jaar vertegenwoordigd met een gavotte van zijn hand en opnieuw viel op hoezeer Hellmesbergers muziek volledig vanuit de specifieke kwaliteiten van de Wiener Philharmoniker gedacht is. En tot slot was er een nieuwe versie van de 'Radetzky-Marsch'. Nadat archiefonderzoek

had aangetoond dat de arrangeur van de traditionele versie, Leopold Weninger, een oorlogsverleden had, besloot het orkest een eigen, nieuwe versie van de traditionele hekkensluiser te maken. De originele versie uit 1848 – door Nikolaus Harnoncourt aan het begin van het nieuwjaarsconcert van 2001 voor het voetlicht gebracht – kwam volgens Froschauer niet in aanmerking, omdat die niet stevig genoeg is om een volle *Musikvereinsaal* te laten meekappen.

►► De cd-uitgave van het concert staat voor 10 januari gepland, de dvd en blu-ray voor 31 januari, de vinyl-uitgave voor 15 februari (alle door Sony Classical).